

Promover l'attractividad e cumpetitividad da la Svizra

Resumada da las tractativas e da las debattas dal parlament federal

DA MARTIN CABALZAR / SDA

■ **Il cussegl naziunal vul promover l'attractividad e la cumpetitividad da l'economia svizra. Per quest intent ha el sbursà summa summarum 380,3 milliuns per ils onns 2020–2023.** En questa fatschenta è il cussegl naziunal sa mussà pli generus ch'il cussegl federal ch'aveva previ 373,1 milliuns per quest intent. Il cussegl ha auzà la contribuziun a l'agenzia Innotour che promova l'innovaziun, la cooperaziun e la furmaziun en il turissem da 22,8 milliuns sin 30 milliuns. Per ils ulteriurs secturs ha il parlament suandà las propostas dal cussegl federal. Uschia duai Svizra Turissem obtegnair 220,5 milliuns e per la promoziun da l'economia svizra en l'exteriur èn 90,5 milliuns previds. Per la promoziun dal lieu economic duain 17,6 milliuns star a disposiziun e cun 21,7 milliuns vul il cussegl federal intensivà las activitads dad e-gouvernement.

Planisaziun dal territori

Ils chantuns da muntogna insistan sin ina schlucada dal dretg da planisaziun ch'è en vigor dapi l'onn 2014. In'initiativa chantunala dal Vallais è dentant vegnida sbittada cun 10 cunter 64 vuschs. La pledadra da la cumissiu *Silva Semadeni* (ps GR) ha avertì cun success cunter decisziuns precipitadas. L'execuziun da la lescha da planisaziun spaziala dovria temp ed haja la finamira d'impedir ina construcziun sparpagliada. In schlucament da la lescha cunterfetschia a la voluntad dal pievel. Cun il na dal cussegl naziunal è l'initiativa uss giu da maisa. A l'ocasiun da la proxima midada da la lescha vul il cussegl federal agumentar il spazi d'agir per construcziuns ordaifer las zonas da bajegiar.

Dretg penal

Il cunfin da vegliadetgna per la surannaziun (scadenza) da delicts sexuals na vegn betg auzada da 12 sin 16 onns. Quai ha decidì il cussegl naziunal. El han uschia renvià in'initiativa parlamentara dad ant. cussegl naziunala *Natalie Rickli* (pps ZH). Oz munta il temp da surannaziun per in abus sexual commess vers in mat da 12 onns a 15 onns. Era sch'il delict sco tal saja tuttavia abominabel na dettia betg in motiv da cumenzar da nov cun questa debatta ch'è vegnida manada avant intgins onns, ha ditg la pledadra da la cumissiu *Andrea Gmür* (pcd LU). Cun 96 cunter 83 vuschs è l'initiativa vegnida refusada.

Implants atomars

La confederaziun n'intenda betg ina tscherta durada dals implants atomars. Quai ha cussegl naziunala *Simonetta Sommaruga* ditg en l'ura da dumondas dal cussegl naziunal. L'interpellanta *Irène Kälin* (verda AG) è sa referida ad in artigel en la gasetta «NZZ am Sonntag» dal cumenzament da zercladur nua ch'ins ha pudì leger che l'Uffizi federal d'energia quinta en sias perspectivas d'energia da nov per implants atomars cun in cuz da manaschi da 60 onns. Sommaruga è s'exprimida uschia che las perspectivas d'energia correspundian al stan actual e persequiteschian dentant era svilups futurs. Ella renda attent al fatg che las lubientschas da manaschi dals implants atomars na saja temporarmain betg limitads. Ils scenaris da la confederaziun cun in temp da manaschi da 50 e 60 onns na correspundian betg al cuz avisà. I sa tracta sulettamain da scenaris.

Protecziun da las palis

La protecziun da la palis na vegn betg schlucada. Suenten il cussegl dals chantuns ha er il cussegl naziunal sbittà senza opposiziun in'initiativa chantunala da Berna. Il chantun Berna vuleva lubir la construcziun d'implants per la producziun d'energias regenerablas en cuntradas da pali. Il Tribunal administrativ dal

chantun Berna è dentant vegnì a la conclusiun che las Ovras idraulicas dad Imhasly na possian betg auzar il mir da fermada dal Grimsel pervi da la protecziun da las palis. Dapi che l'initiativa è vegnida inoltrada saja dentant sa midà bler, ha ditg *Stefan Müller-Altermatt* (pcd SO). Tenor la sentenza dal Tribunal federal na disturba l'amplificaziun da l'implant dal Grimsel betg il territori da pali. Plinavant na dettia betg a l'orizont in project sumegliant, uschia ch'i na saja betg giustifigà da schlucar la protecziun da la natria. L'initiativa vegn uschia taxada sco liquidada.

Fugitivs

La fracziun da la Partida populara svizra (pps) vuleva frenar la pussaivladad da trer suenter la famiglia per fugitivs acceptads transitoricamain. Il cussegl naziunal ha dentant refusà cleramain in moratori da trais onns sco quai ch'in'initiativa parlamentara pretendeva. Cun 113 cunter 64 vuschs ha la chombra gronda suandà la maiortad da la cumissiu predeliberanta. Ses pledader *Maro Romano* (pcd TI) ha ditg ch'il parlament haja approvà pir dacurt adattaziuns punctualas dal status dals fugitivs acceptads transitoricamain. Da quai sa resultian eventualmain midadas u adattaziuns da la regulaziun da la reuniun da

las famiglias. L'effect d'in moratori da trais onns saja fitg dispitaivel.

Promoziun da las medias

La confederaziun s'occupia actualmain intensiv da la promoziun futura da las medias. Quai ha ditg cussegl naziunala *Simonetta Sommaruga* en l'ura da dumondas dal cussegl naziunal. En quest connex vegnia er ina promoziun pli ferma da la furmaziun schurnalistica examinada. La democrazia e cunzunt la democrazia directa sajan dependentas d'in schurnalissem professiunal. Il cussegl federal saja perquai persvadi da la grond'impurtanza d'ina furmaziun schurnalistica solida. Da la situaziun precara da las chassas edituras sajan era las gasettas perturgadas fitg da la furmaziun e perfecziun schurnalistica. Davart questa dumonda eran s'infurmads *Olivier Feller* (pld VD) e *Martin Candinas* (pcd GR).

Agentura da novitads

La confederaziun vul observar ed examinar bain la situaziun da l'agentura da novitads Keystone/sda sche las prestaziuns empermessas vegnan er ademplidas. Quai ha la ministra da medias *Simonetta Sommaruga* ditg en l'ura da dumondas dal cussegl naziunal. *Stefan Müller-Altermatt* (pcd SO) era s'infurmà en chaussa. El ha critigà en quest connex

conderschida d'ina dividenda dad 1,4 milliuns. Dapi l'onn current vegnia Keystone/sda sustegnì da la confederaziun cun fin dus milliuns. Sommaruga ha declerà che la dividenda concernia l'onn 2018. La cunvegna da prestaziun cun la confederaziun valia dentant pir davent da 2019. Ella na vegnia betg a lubir che las subvenziuns federalas vegnian impundidas per dividendas.

Dotaziun dal corp da guardiacunfin

La debatta parlamentara davart la dotaziun dal corp da guardiacunfin cuntinuescha. Cuntrari al cussegl dals chantuns na vul il cussegl naziunal betg stritgar da la glista da pendenzas duas iniziativas chantunales che pretendan ina meglra dotaziun persunala dal corp da guardiacunfins sco era in meglie equipament. Entant ch'il cussegl naziunal vul conceder prest tradiziunalmain dapli meds e persunal per quest intent snega il cussegl dals chantuns repetidamain cun maiortad questa proposta. En il rom dal preventiv 2019 han ils dus cussegls la finala tuttinchattà in consens ed approvà 44 plazzas novas. La maiortad dal cussegl dals chantuns ha uschia considerà che las pretendenzas dals chantuns Grischun e Vallais sajan uschia ademplidas. La chombra gronda aveva dentant refusà l'intenziun da considerar l'initiativa sco liquidada e quai cun 124 cunter 49 vuschs ed otg abstenziuns.

Serradas da biros postals

Il parlament pretenda dapli dretg da cundicisiun tar serradas da biros postals. Diversas intervenziuns persunales correspundentas èn vegnidas acceptadas en il decurs dals ultims mais. Senza opposiziun ha il cussegl naziunal uss er acceptà duas iniziativas chantunales dal Tessin e dal Vallais. Quai per motivs da l'effizienz. Tut las pretendenzas cuntegnidas en las duas iniziativas – ch'il cussegl dals chantuns aveva gia refusà – sajan era cuntegnidas en l'initiativa dal chantun Giura, è stà il tenor. Las lavurs per in nov sbos da lescha èn instradadas.

Egualitad d'um e dunna

Il biro dal cussegl naziunal duaja examinar la lavur parlamentara sin la cumpatibilitad tranter professiun, famiglia e politica. Da quest avis è la chombra gronda. Ella ha acceptà in postulat correspondent dad *Yvonne Feri* (ps AG) cun 109 cunter 62 vuschs. Il rapport duai mussar tge alternativs pussaivlas ch'i dat e che fissan forsa pli cunvegnetas.

Il cussegl naziunal ha gi da deliberar numerusas fatschentas ed ademplir in grond pensum da lavur.

KEXSTONE